

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 123.581 van 29 september 2003
in de zaak A. 141.634/XII-3939.**

In zake : Julie COUCKE,
die woonplaats kiest bij
advocaten M. Huybrechts en W. Slosse,
kantoor houdende te Antwerpen,
Amerikalei 73

tegen :

het O.L.VROUW INSTITUUT PULHOF VZW,
dat woonplaats kiest bij
advocaten E. Van Der Mussele en Y. Vanden Bosch,
kantoor houdende te Antwerpen,
Justitiestraat 18 A

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Julie Coucke op 17 september 2003 heeft ingediend waarin bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing wordt gevorderd van de tenuitvoerlegging van :

- “- de beslissing van de delibererende klassenraad van het 6de leerjaar, 6ECMT van het Onze-Lieve-Vrouw Instituut A.S.O., Pulhof; houdende toekenning van een C-attest aan Julie COUCKE en tevens van de weigering haar een A-attest te verlenen, in vergadering bijeen op 5 september 2003, welke beslissing bij aangetekend schrijven, gedateerd 5 september 2003 werd opgestuurd maar ontvangen op 10 september 2003;
- de beslissing van dezelfde klassenraad dd. 27 juni 2003, vervat in de brief van 30 juni 2003 van de Directeur, de Heer L. De Neubourg,
- de beslissing van de delibererende klassenraad vermoedelijk dd. 20 juni 2003, vervat in het schoolrapport uitgereikt op de proclamatie van 25 juni 2003”;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 18 september 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 september 2003, om 10.30 uur;

Gehoord het verslag van staatsraad G. van Haegendoren;

Gehoord de opmerkingen van advocaat W. Slosse, die verschijnt voor verzoekster, en van advocaat R. Rombaut, die loco advocaat E. Van Der Mussele verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van auditeur D. Mareen;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat verzoekster tijdens het schooljaar 2002-2003 leerling is in het zesde leerjaar ASO van het O.L.V.-Instituut Pulhof te Berchem;

Overwegende dat haar op 23 juni 2003 door de delibererende klassenraad een C-attest wordt uitgereikt; dat de delibererende klassenraad, “om alle twijfels uit te sluiten” door de directeur opnieuw samengeroepen, op 27 juni 2003 zijn beslissing bevestigt;

Overwegende dat de beroepscommissie op 27 augustus 2003 het volgende advies formuleert :

“Overwegende dat de medische toestand de oorzaak was van het slecht functioneren van Julie tijdens de examens vooral tijdens de laatste week.

Overwegende dat Julie op dit ogenblik nog steeds niet genezen is.

Overwegende dat het vak Nederlands de voorafgaande jaren nooit een probleem is geweest.

Overwegende dat het alom bekend is of moet zijn in de onderwijswereld dat klierkoorts een ernstige ziekte is die veel voorkomt bij jongeren en een veel langduriger werking heeft dan op het eerste gezicht lijkt.

Overwegende dat dit ongetwijfeld leidt tot concentratieproblemen hetgeen overigens als negatief element werd aangehaald in verschillende rapporten.

Dat gebrek aan concentratie werd vastgesteld maar ten onrechte niet werd herkend als een gevolg van de ziekte.

Besluit

De beroepscommissie adviseert aan de raad van bestuur om de klassenraad opnieuw te laten bijeenkomen met advies om een A-attest af te leveren, zonder bijkomende proeven, dit mede gelet op de toch nog zwakke gezondheid van betrokkene”;

Overwegende dat het bevoegd gezag van de school op 2 september 2003 beslist, gelet op de conclusies van de beroepscommissie, “om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen om de eerder genomen beslissing opnieuw te overwegen”;

Overwegende dat de delibererende klassenraad op 5 september 2003 het oriënteringsattest C handhaaft en hij zulks motiveert in de volgende bewoordingen :

“De leden van de delibererende klassenraad nemen akte van de overwegingen, die de interne beroepscommissie hebben geleid tot het advies, dat door de inrichtende macht werd bekrachtigd.

De leden van de delibererende klassenraad stellen vast dat deze overwegingen twee elementen bevatten, nl. de ingeroepen ziekte en het feit dat het vak Nederlands de voorgaande jaren nooit een probleem is geweest.

Aangezien

- de eerste beslissing van de klassenraad reeds werd bevestigd na een bijkomende klassenraad, en gemotiveerd in het schrijven van de directeur d.d. 30 juni 2003,
- de ingeroepen ziekte geen nieuw element is en uitvoerig werd besproken, zowel op de eerste als op de bijkomende klassenraad,
- de bewering aangaande het vak Nederlands onjuist is (in het 4e jaar behaalde de leerjaar 41% op het examen in juni met als commentaar 'onvoldoende inzet', in het 5e jaar behaalde zij 41% voor het eerste semester, 46% voor het tweede, in het bisjaar geven de tussentijdse rapporten 1 en 2 een 'nipse' 5, behaalde zij op de remediëring na het schakelen van studierichting 10/20, geven de tussentijdse rapporten 3-5 geen cijfer boven de 5 en behaalde zij op het examen van juni 49%),

zijn de leden van de delibererende klassenraad unaniem van oordeel dat de aanvankelijke beslissing tot C-attest gehandhaafd blijft.

De leden van de delibererende klassenraad nemen met verbazing kennis van de mededeling door de directeur, dat de leerling van plan blijkt het jaar over te doen op het Onze-Lieve-Vrouwinstituut. Zij vragen zich af of dit voornemen wel aangewezen is, gelet op het wantrouwen vanwege de ouders tegenover de werking van de school, dat uit de stukken van de procedure is gebleken; bovendien is de samenstelling van het lerarenkorps in het bewuste studiejaar niet noemenswaardig gewijzigd”;

Over het voorwerp van de vordering.

Overwegende dat verzoekster ter terechtzitting beaamt dat de beslissing van de delibererende klassenraad van 5 september 2003 de eindbeslissing is in haar zaak, en derhalve de beslissing vatbaar voor beroep bij de Raad van State; dat het voorwerp van de vordering aldus wordt begrepen;

Over de ontvankelijkheid.

Overwegende dat de verwerende partij in de nota twee excepties over de ontvankelijkheid van de vordering formuleert; dat zij ten eerste opwerpt dat de vordering onontvankelijk is wegens laattijdigheid “gelet op mededeling van de beslissing door verweerder op 5-9-2003 aan verzoekster bij aangetekend schrijven, en de datering van de beroepsakte op 17-9-2003”; dat verwerende partij evenwel met de aangehaalde woorden zelf aangeeft dat het beroep binnen de voorgeschreven termijn van zestig dagen is ingediend en het bijgevolg niet als onontvankelijk *ratione temporis* kan worden afgewezen; dat de exceptie ongegrond is;

Overwegende dat de verwerende partij voorts ook opwerpt dat het beroep niet ontvankelijk is omdat verzoekster, die meerderjarig is, “niet zelf beroep [heeft] aangetekend zoals voorzien in het georganiseerd beroep” maar dat enkel de ouders het beroepschrift van 2 juli 2003 hebben getekend en dat verzoekster “[w]ellicht [...] ook helemaal zelf niet van plan [was] om bezwaar aan te tekenen”;

Overwegende dat de beroepsprocedure die, in een zaak zoals deze, moet worden gevolgd tegen beslissingen van een delibererende klassenraad vastgesteld is bij de artikelen 68 en volgende van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna: het organisatiebesluit); dat dit beroep een georganiseerd beroep is, dat moet worden uitgeput vooraleer de Raad van State kan worden geadieerd;

Overwegende dat, wanneer twijfel rijst omtrent de vraag of het georganiseerd beroep ontvankelijk is ingesteld, de bewijslast daartoe in de eerste plaats, zo lijkt, door de belanghebbende moet worden geleverd; dat de Raad vooralsnog evenwel aanneemt dat dit bewijs ook uit andere gegevens in het dossier kan worden afgeleid;

Overwegende dat “de betrokken personen” - en blijkens artikel 2, 2° van hetzelfde besluit dient daaronder voor deze zaak “de meerderjarige leerling zelf” te worden verstaan - luidens artikel 68 van het organisatiebesluit “drie werkdagen, volgend op de werkdag waarop hen die beslissing werd meegedeeld, het recht [kunnen] doen gelden op overleg met de afgevaardigde van de inrichtende macht of de voorzitter van de delibererende klassenraad of zijn afgevaardigde”; dat

het organisatiebesluit het recht op overleg, bedoeld in artikel 68, aan geen bijzondere vormvereisten lijkt te onderwerpen;

Overwegende dat de directeur van het O.-L.-Vrouwinstituut op 30 juni 2003 in een brief, die hij in de eerste plaats adresseert “Aan Mej. Julie Coucke”, en waarin hij zich vooreerst richt tot “Beste Julie”, zijn beslissing meedeelt om de klassenraad opnieuw samen te roepen “[a]ansluitend bij ons onderhoud van 26 juni 2003, waarin u bezwaar aantekende tegen de beslissing van de klassenraad (C-attest)”; dat op zicht van deze brief vooralsnog mag worden aangenomen, zo lijkt, dat verzoekster, die aanwezig was tijdens het onderhoud van 26 juni 2003, op die datum en bijgevolg binnen drie werkdagen volgend op de werkdag waarop haar de beslissing werd meegedeeld, het recht heeft doen gelden op overleg bedoeld in artikel 68;

Overwegende dat luidens artikel 72 van het organisatiebesluit een beroepscommissie bevoegd is voor de behandeling van de door “de betrokken personen” betwiste beslissing van de delibererende klassenraad met dien verstande dat een beroep slechts kan worden ingesteld na toepassing van het artikel 68 en, indien het desbetreffende overleg heeft geleid tot een nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad, binnen een termijn van vijf werkdagen nadat het resultaat van deze bijeenkomst aan de betrokken personen werd meegedeeld; dat ook het beroep, bedoeld in artikel 72, aan geen bijzondere vormen onderworpen lijkt te zijn;

Overwegende dat verzoekster werd uitgenodigd voor de zitting van de beroepscommissie door een schrijven uitgaande van de adjunct-directeur; dat de adjunct-directeur in die brief, geadresseerd vooreerst “Aan Mej. Julie Coucke” en zich richtend tot “Mejuffrouw”, refereert aan “de behandeling van het beroep, dat u heeft ingesteld tegen de beslissing van de delibererende klassenraad”; dat zij bovendien preciseert: “Aangezien het daarbij gaat om een meerderjarige leerling, is de aanwezigheid of een duidelijk mandaat van de betrokken leerling noodzakelijk”; dat verzoekster ter terechtzitting bevestigt, zonder daarin te worden tegengesproken door de verwerende partij, met haar raadsman aanwezig te zijn geweest tijdens de behandeling van de zaak door de beroepscommissie; dat de voorzitter van de inrichtende macht op 5 september 2003 een brief adresseert, andermaal op de eerste plaats “Aan Mej. Julie Coucke” en waarin hij zich eerst richt tot “Beste Julie”, en waarin hij onder meer de conclusies meedeelt van de beroepscommissie; dat het in bijlage bij die brief gaande afschrift van het proces-verbaal van

de beroepscommissie vermeldt “behandeling verzoek tot herziening van Julie Coucke”; dat het proces-verbaal voorts opmerkingen weergeeft van de “raadsman van Julie Coucke” en meldt kennis te nemen “van de nota’s en van de argumentatie van partij Coucke”; dat de Raad van State in de huidige stand van de procedure uit deze gegevens afleidt dat de beroepscommissie mocht aannemen dat verzoekster op regelmatige wijze een beroep had ingesteld; dat de verwerende partij, door enkel te verwijzen naar briefwisseling die uitgaat van de ouders van verzoekster, vooralsnog niet het tegendeel aantoonde van hetgeen op het eerste gezicht uit de aangehaalde stukken kan worden afgeleid; dat de exceptie wordt verworpen;

Over de schorsingsvoorwaarden.

Overwegende dat luidens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende, wat de eerste en de derde voorwaarde betreft, dat verzoekster het uit de bestreden beslissing volgende verlies van een schooljaar aanvoert, evenals de onmogelijkheid om hogere studies aan te vatten, terwijl de lessen op 22 september 2003 aanvatten; dat de verwerende partij geen verweer voert omtrent deze voorwaarden; dat de Raad ze vervuld acht;

Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat verzoekster als eerste middel de schending aanvoert van de motiveringsplicht; dat volgens haar de motieven op grond waarvan de delibererende klassenraad zijn eerdere beslissing handhaaft “de toets der juridische kritiek niet doorstaat in de mate dat de delibererende klassenraad zegt dat de ingeroepen ziekte geen nieuw element is en uitvoerig werd besproken zowel op de eerste als op de bijkomende klassenraad”, dat zij haar ziekte niet als een nieuw element had voorgedragen maar wel deed gelden dat de klassenraad ten onrechte geen rekening had gehouden met een reëel ziektebeeld; dat zij de bestreden beslissing een “gratis affirmering” noemt; dat zij onder meer nog meent dat ten onrechte met resultaten van vorige jaren wordt rekening gehouden;

Overwegende dat de verwerende partij vaststelt dat verzoekster niet de toegekende punten betwist, dat de delibererende klassenraad op 5 september 2003 “terug [wijst] naar de vorige motivering (met als eerste element het aantal onvoldoendes en het lage totaal), en motiveren zij bijkomend dat met de ziekte is rekening gehouden, en eveneens dat ten onrechte de vroegere negatieve prestaties voor Nederlands worden ontkend”; dat zij onder meer over verzoeksters ziekte toelicht :

“Principieel is de vraag of een klassenraad een dergelijk aspect in rekening behoort te brengen bij het antwoord op de fundamentele deliberatievraag 'Heeft de leerling voldaan voor het geheel...’.

Bovendien heeft de KR duidelijk gesteld in het antwoord aan de ouders, dat er wel degelijk rekening is gehouden met die situatie (cf. brief directie 30.6).

Een normale KR secundair onderwijs in 2003 is terdege en sinds geruime tijd vertrouwd met het fenomeen van mononucleose : jaarlijks doen zich in elke school meerdere gevallen voor.

Diezelfde KR weet zeer goed -wat door de tegenpartij wordt verzwegen- dat mononucleose een aandoening is die zeer sterk kan variëren in haar effecten.

De perceptie van deze ervaren KR was duidelijk dat de studiehouding van de ll. niet anders was dan de vorige jaren, (vandaar aanhaling in de beslissing van de resultaten van de vorige jaren) en meent dan ook dat de effecten van de mononucleose eigenlijk niet aantoonbaar zijn voor het tweede semester.

Voor het eerste semester werd de ziekte wel degelijk soepel begeleid, in zover de leerling alle faciliteiten gekregen heeft om bv. haar vakantietaken niet af te leggen, haar proefwerken te spreiden e.d.;

Het is dan minstens merkwaardig dat de leerling geen beroep gedaan heeft op dezelfde faciliteiten voor het tweede semester.”;

Overwegende dat uit artikel 6quater, tweede lid, van de zogenaamde schoolpactwet van 29 mei 1959 en uit artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit blijkt dat de delibererende klassenraad als enig orgaan fungeert op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn; dat blijkens dezelfde wetsbepaling en de artikelen 38, 3°, en 46 van het organisatiebesluit die delibererende klassenraad de leerling slechts kan beschouwen als het tweede leerjaar van de derde graad ASO met vrucht te hebben beëindigd en hij haar een van rechtswege geldend diploma van secundair onderwijs enkel mag uitreiken, indien hij oordeelt dat de leerling op voldoende wijze de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus heeft voldaan voor het geheel van de vorming van het betreffend leerjaar en bekwaam wordt geacht de studies voort te zetten in het hoger onderwijs; dat bijgevolg de beroepscommissie terzake het al dan niet geslaagd zijn geen beslissingsbevoegdheid heeft; dat niettemin de in het organisatiebesluit voorgeschreven beroepsprocedure, wil zij zinvol zijn, er in ieder geval op gericht moet zijn om de klachten en de argumenten van een verzoeker te onderzoeken en dat verzoekster

een antwoord op haar klacht moet vinden, hetzij finaal in de beslissing van de delibererende klassenraad hetzij ten minste in het advies van de beroepscommissie;

Overwegende dat met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat verzoekster niet de haar toegekende punten in vraag stelt; dat de klacht die verzoekster heeft ingediend in essentie de voor haar niet te begrijpen weigering betreft van de delibererende klassenraad om naar haar mening afdoende rekening te houden met haar ziekte en de weerslag ervan op haar studieresultaten;

Overwegende dat de delibererende klassenraad opnieuw is samenkomen na een daartoe strekkend advies van de beroepscommissie en beslissing van de inrichtende macht; dat het wezenlijk om reden van verzoeksters ziekte is dat de beroepscommissie adviseert aan de delibererende klassenraad om zijn beslissing te heroverwegen, en zelfs om een A-attest af te leveren (versta: het diploma van secundair onderwijs uit te reiken); dat de commissie met name ervan overtuigd was dat “de medische toestand de oorzaak was van het slecht functioneren [van verzoekster]” en dat “gebrek aan concentratie [...] ten onrechte niet werd herkend als een gevolg van de ziekte”;

Overwegende dat op het eerste gezicht niet wordt gezien waarom een ziekte niet een van de “concrete gegevens uit het dossier van de leerling” zou zijn waardoor de delibererende klassenraad zich bij zijn beslissing moet laten leiden, overeenkomstig artikel 5, § 5, van het organisatiebesluit; dat vooralsnog wordt aangenomen dat dan van de klassenraad, wil hij niettegenstaande het advies van de beroepscommissie zijn beslissing om het C-attest te behouden handhaven, verwacht mag worden dat hij ervan doet blijken dat de handhaving van het C-attest geen louter bevestigende beslissing is van eerder genomen beslissingen, maar het gevolg van een heroverweging op grond van verzoeksters bezwaren en van het advies van de beroepscommissie, waarbij hij uitdrukkelijk de redenen geeft waarom de ziekte van verzoekster zijn oordeel inzake het niet geslaagd zijn niet mag vermurwen;

Overwegende dat de Raad, om de motieven van de delibererende klassenraad te beoordelen, geen rekening mag houden met argumenten die de verwerende partij thans naar voor brengt maar waarvan niet kan worden aangetoond dat zij door de klassenraad op het ogenblik van de bestreden beslissing in overweging zijn genomen noch met argumenten die uitgaan van andere organen van de verwerende partij; dat, zo bekeken, de enkele referentie dat “de eerste beslissing van

de klassenraad reeds werd bevestigd na een bijkomende klassenraad, en gemotiveerd in het schrijven van de directeur d.d. 30 juni 2003” en de overweging dat de ingeroepen ziekte “geen nieuw element is en uitvoerig werd besproken zowel op de eerste als op de bijkomende klassenraad” *prima facie* niet kunnen volstaan; dat immers de beide argumenten in het beste geval een zuivere affirmatie lijken; dat het zelfs zou kunnen worden begrepen als een blijk van onwil van de delibererende klassenraad, die dan eerder niet dan wel een nieuw onderzoek heeft gewijd aan de zaak; dat die argumenten niet kunnen aantonen dat de klassenraad zich op grond van het advies van de beroepscommissie over de ziekte van verzoekster heeft beraden en de weerslag ervan heeft ingeschat op het bereiken van de doelstellingen in het leerplan en de bekwaamheid studies voort te zetten in het hoger onderwijs; dat het in die omstandigheden zelfs niet nodig is om na te gaan of en hoe de eerdere beslissingen van de klassenraad wél rekening hebben gehouden met verzoeksters ziekte, hetgeen verzoekster betwist; dat het middel ernstig is;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Bevolen wordt de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 5 september 2003 van de delibererende klassenraad van het O.L.Vrouw-Instituut Pulhof te Berchem, waarbij aan Julie Coucke een C-attest wordt uitgereikt.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op negenentwintig september 2003, door :

de HH. G. VAN HAEGENDOREN,
 F. BONTINCK,

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

F. BONTINCK.

G. VAN HAEGENDOREN.